

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาศักยภาพการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ตำบลจำป่าหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population)

สำหรับประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องในโครงการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1) ประธาน คณะกรรมการบริหาร และสมาชิกผู้ถือหุ้นของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย จำนวน 196 คน

2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ผู้นำชุมชนบ้านสันกลาง กำนันตำบลจำป่าหวาย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจำป่าหวาย และเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐฯ ที่เกี่ยวข้อง ของอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

3) ผู้บริโภคหรือสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมดของชุมชนบ้านสันกลาง จำนวน 215 ครัวเรือน

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้รูปแบบการวิจัยผสมผสานที่ใช้รูปแบบการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ทั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

- สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ใช้เครื่องมือในการวิจัยดังนี้

1. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เป็นการสังเกตการณ์ในขณะที่ได้ดำเนินกิจกรรมการวิจัยทั้งในการทำกิจกรรมของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การทำกิจกรรมของกลุ่มผลิตน้ำดื่ม เช่น การประชุมสมาชิกผู้ถือหุ้น การประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการบริหาร และพนักงานปฏิบัติการของกลุ่มฯ ซึ่งได้มีการสังเกตและจดบันทึกกระบวนการไปพร้อมๆ กัน

2. การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) เป็นการสังเกตการณ์โดยที่ผู้วิจัยไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม แต่มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมในฐานะผู้สังเกตการณ์เท่านั้น เพื่อเป็นการศึกษาบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนพูดคุยกันของ ผู้บริหารของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย คณะกรรมการบริหาร และสมาชิกของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย เช่น การประชุมใหญ่ของสมาชิกผู้ถือหุ้น การประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม การทำเวทีของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ร่วมกับกลุ่ม เป็นต้น

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย คณะกรรมการบริหาร และสมาชิกผู้ถือหุ้นของกลุ่ม ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่เข้าไปสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม ตลอดจนผู้บริหารหรือสมาชิกในครัวเรือนของชุมชนบ้านสันกลาง เป็นต้น โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถาม (Guideline) ที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้สำหรับเป็นหัวข้อการสนทนาถึงข้อมูลสภาพทั่วไป แนวทางการจัดการในด้านต่างๆเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์และทำการจดบันทึก เพื่อเก็บข้อมูล

4. การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Meeting) เป็นการจัดการสนทนากลุ่มร่วมกับของผู้บริหารของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย คณะกรรมการบริหาร และสมาชิกผู้ถือหุ้นของกลุ่ม ซึ่งไม่ได้กำหนดเวลาและโอกาส เวทีที่ใช้ในการพูดคุยส่วนใหญ่แล้วจะไม่มีรูปแบบและไม่เป็นทางการ ซึ่งหัวข้อในการสนทนาจะเกี่ยวข้องกับการบริการน้ำดื่มสะอาดแก่เด็กนักเรียนและคณะครูของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย

5. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับบุคคล เป็นกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องตลอดเวลาทุกสถานที่ โดยมีเทคนิคที่สำคัญคล้ายกับการประชุมกลุ่มย่อยเป็นพื้นฐาน เป็นการสนทนากับผู้บริหารของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย คณะกรรมการบริหาร และสมาชิกผู้ถือหุ้นของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ที่มีบทบาทในการดำเนินงานของกลุ่มเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวได้ทราบแนวคิดและวิธีการทำงานของกลุ่ม และเป็นการค้นหาข้อมูลเชิงลึกที่บางครั้งผู้ที่ให้การ

แลกเปลี่ยนไม่ต้องการเปิดเผยในเวทีใหญ่ ที่สำคัญกิจกรรมนี้ยังเป็นการตรวจสอบความคิดเห็นซึ่งกันและกันว่ากลุ่ม มีความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

- สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) กับผู้บริโภครที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการเก็บรวบรวมจาก 2 แหล่ง คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการติดต่อ ประสานงานนัดหมายกับผู้บริหารของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ประธาน และคณะกรรมการบริหารของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เข้าไปสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มฯ แล้วได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารเป็นรายบุคคล (Indepth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Meeting) เป็นการจัดการสนทนากลุ่มร่วมกับของ ผู้บริหารของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย คณะกรรมการบริหาร และสมาชิกผู้ถือหุ้นของกลุ่มฯ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับบุคคลรวมถึงการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วมของนักวิจัย สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณได้รวบรวมเก็บข้อมูลจากผู้ซื้อน้ำดื่มของกลุ่มฯ หรือผู้บริโภครที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย คือ สมาชิกครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลาง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้ดำเนินการรวบรวมเอกสารจากบทความ จากงานวิจัยต่างๆ เช่น เอกสารของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย เอกสารของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย เอกสารของทางราชการ รายงานการวิจัยการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านสันกลาง ตำบลจำป่าหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา รวมถึงบทความ วารสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากห้องสมุด และจากอินเทอร์เน็ต

ประเด็นการศึกษา

งานวิจัยการพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ตำบลจำป่าหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยศึกษาบริบทและแนวทางในการจัดตั้งกลุ่มผลิตน้ำดื่มสะอาดเพื่อให้บริการน้ำดื่มฟรีแก่นักเรียนและคณะครูของโรงเรียนบ้านจำป่าหวายพร้อมทั้งจำหน่ายในราคาถูกให้กับสมาชิกครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลางซึ่งมีปัญหาขาดแคลนน้ำดื่มที่สะอาดและต้องซื้อน้ำดื่มจากบริษัทเอกชนจากภายนอกชุมชนในราคาที่แพง เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำดื่มสะอาดแบบบูรณาการผ่านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ได้กำหนดประเด็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยในแต่ละประเด็นมีการกำหนดประเด็นการศึกษาหลัก ประเด็นการศึกษารอง เครื่องมือที่ใช้ และดัชนีชี้วัด มีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงการกำหนดประเด็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ เครื่องมือ และดัชนีชี้วัดของการวิจัย

ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	เครื่องมือ	ดัชนีชี้วัด
ศึกษาหาแนวทางพัฒนาศักยภาพการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	- บริบทและแนวทางในการจัดตั้งกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	- แบบสัมภาษณ์ (ชุดที่ 1 และ 2 ในส่วนที่ 1 และ 4) / พุดคุย/สังเกต - ข้อมูลทุติยภูมิ	- ความสัมพันธ์ของครัวเรือนโรงเรียน/กลุ่ม/องค์กรในชุมชน - บทบาทในการจัดการที่ดีของชุมชนและโรงเรียนบ้านจำปาหวาย - การพึ่งพาตนเองภายในชุมชน - ปัญหาน้ำดื่มสะอาด
	- การศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลาง - การศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายของครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลาง	- แบบสอบถาม (ชุดที่ 4) / พุดคุย/สังเกต - ข้อมูลทุติยภูมิ	- ผลสรุปของความต้องการน้ำดื่มสะอาดในราคาที่เหมาะสมของครัวเรือนภายในชุมชนบ้านสันกลาง - ผลสรุปของความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายของครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลางสมาชิกในชุมชนบ้านสันกลางมีส่วนร่วมในการจัดตั้งและจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่ม
	- การวิเคราะห์สภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่มภายในเขตชุมชนบ้านสันกลาง	- แบบสัมภาษณ์ (ชุดที่ 1 และ 2 ในส่วนที่ 2 และชุดที่ 3) / พุดคุย - ลงพื้นที่สำรวจและสังเกตการณ์ - ข้อมูลทุติยภูมิ	- ผลสรุปของสภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่มภายในเขตชุมชนบ้านสันกลางเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจดำเนินการก่อตั้งและเนินการจัดการกลุ่ม
	- การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการกลุ่มผลิตน้ำดื่มของโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	- แบบสัมภาษณ์/สังเกต - แบบสอบถาม/พุดคุย/สังเกต - เทคนิคการประชุมกลุ่มย่อย FG, PAR - ข้อมูลทุติยภูมิ	- ผลสรุปของการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการกลุ่มผลิตน้ำดื่มของโรงเรียนบ้านจำปาหวายเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจดำเนินการก่อตั้งและเนินการจัดการกลุ่มรวมทั้ง

(ต่อ) ตารางที่ 3.1 แสดงการกำหนดประเด็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ เครื่องมือ และดัชนีชี้วัดของการวิจัย

ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง	เครื่องมือ	ดัชนีชี้วัด
	- การกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	- SWOT - เทคนิคการประชุมกลุ่มย่อย FG, PAR - การพูดคุย/สังเกต - TOWS Matrix	วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่ม - แนวทางและวิธีการจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบทั้งระดับบริหารและปฏิบัติการ ที่มีการพิจารณาอย่างรอบคอบและครอบคลุมทุกๆ ด้านของการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีการจัดการกลุ่มแบบพึ่งพาตนเองและพึ่งพากันภายในชุมชน - เกิดกลุ่มฯ ต้นแบบที่มีการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ปริมาณค่าใช้จ่ายน้ำดื่มในครัวเรือนในชุมชนลดลงจากการรวมกลุ่ม ผลิตน้ำดื่ม
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	- การประเมินเพื่อชี้วัดความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	- แบบสัมภาษณ์ (ชุดที่ 5) /พูดคุย/สังเกต	- ผลสรุปของความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางและการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย เพื่อประเมินความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มน้ำดื่ม
จำป่าหวาย ตำบลจำป่าหวาย อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา	- ความคิดเห็นของผู้ถือหุ้นที่มีต่อการจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการกลุ่มฯ	- แบบสอบถาม (ชุดที่ 6)	- ผลสรุปของความคิดเห็นของผู้ถือหุ้นที่มีต่อการจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่ม
	การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย	- เทคนิคการประชุมกลุ่มย่อย FG, PAR - SWOT - ข้อมูลจากผลการวิเคราะห์เพื่อชี้วัดความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่ม/ความคิดเห็นของผู้ถือหุ้น	- จำนวนคณะกรรมการบริหารของกลุ่มน้ำดื่มทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่ม - สมาชิกในชุมชนบ้านสันกลางที่เข้าร่วมและเป็นผู้ถือหุ้นของกลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มอย่างน้อยร้อยละ 50 ของสมาชิกทั้งหมด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของโครงการวิจัยการพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) และการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ โดยทำการศึกษวิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์จากเอกสารที่ได้จากข้อมูลต่างๆ ที่กำหนดและได้จากการดำเนินการลงพื้นที่ในชุมชนบ้านสันกลางและสังเกตการณ์การดำเนินการของโครงการผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ทั้งนี้มีแนวทางหลักในการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อและนำสาระทั้งหมดมาสรุปในภาพรวม พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมในบางประเด็นที่เห็นว่าสำคัญและนำเสนอเป็นรายงานในรูปของการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description)

ทั้งนี้โดยมีกรอบแนวความคิดที่ใช้เป็นแนวทางหลักในการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ ดังนี้ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มีแนวคิดหลักเพื่อศึกษาหาแนวทางพัฒนาศักยภาพการจัดการของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยพิจารณาทั้งบริบทและแนวทางในการจัดตั้งกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลางศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายของครัวเรือนในชุมชนบ้านสันกลางการวิเคราะห์สภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่มภายในเขตชุมชนบ้านสันกลางพร้อมทั้งนำวิธีการวิเคราะห์ SWOT มาใช้และนำไปปัจจัยแต่ละประการมาจับคู่กันและกำหนดเป็นกลยุทธ์ต่างๆ โดยการจัดทำ TOWS Matrix ของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย

2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยมีแนวทางในการวิเคราะห์การประเมินเพื่อชี้วัดความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มผลิตน้ำดื่ม และวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ถือหุ้นที่มีต่อการจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย

ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลชุดเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รายงานผลเป็นการบรรยายประกอบการวิเคราะห์ นำเสนอในรูปแบบตารางและแผนภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การประชุมกลุ่มย่อย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับบุคคล รวมถึงการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วมของนักวิจัย รายงานผลเป็นการบรรยายประกอบการวิเคราะห์ พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบของตารางและแผนภาพ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตารางที่ 3.2 แสดงเป้าหมายของผลผลิต (Output) และตัวชี้วัด

ผลผลิต	ตัวชี้วัด	
	เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
1) ข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์การจัดการด้านต่างๆ ของกลุ่ม รวมถึงปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจ พร้อมทั้งประเมินศักยภาพของกลุ่มฯ เพื่อนำไปสู่กำหนดแผนพัฒนาและแก้ปัญหาที่การพัฒนาที่ยั่งยืน - คณะกรรมการบริหารของกลุ่ม และผู้ถือหุ้นของกลุ่มมีทัศนคติที่ดีและมีความรู้ความเข้าใจต่อการรวมกลุ่มจากแบบพึ่งพาหรืออุปถัมภ์ของรัฐมาเป็นพึ่งพาตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคณะกรรมการบริหารของกลุ่มน้ำดื่มทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่ม - สมาชิกในชุมชนบ้านสันกลางที่เข้าร่วมและเป็นผู้ถือหุ้นของกลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่มอย่างน้อยร้อยละ 50 ของสมาชิกทั้งหมด
2) ได้แผนพัฒนากลุ่มอย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นต้นแบบแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆ พร้อมกับเรียนรู้การจัดการกลุ่มตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - การได้เรียนรู้จักตนเอง เรียนรู้จักโลกภายนอก(โดยการศึกษาดูงาน) และร่วมเรียนรู้การจัดการกลุ่มฯ ของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม และสมาชิกผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคณะกรรมการบริหารของกลุ่มทั้งหมด และผู้ถือหุ้นของกลุ่มอย่างน้อยร้อยละ 50 ของสมาชิกทั้งหมด เข้าร่วมวางแผนพัฒนากลุ่มอย่างเป็นระบบร่วมกับนักวิจัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - มีการวางแผนกลุ่มที่มีการพิจารณาอย่างรอบคอบและครอบคลุมทุกๆ ด้านของการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3) ดำเนินกิจกรรมโครงการนำร่องของการพัฒนาตามแผนร่วมกันบนพื้นฐานของวิถีเศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อการพัฒนาทั้งภายในชุมชน ลดการพึ่งพาภายนอก ชุมชนส่งผลให้ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนลดลงและมีน้ำดื่มที่สะอาดปลอดภัยทำให้สมาชิกในชุมชนทั้งนักเรียน คณะครู สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดกลุ่มต้นแบบด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนพื้นฐานในตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา - ปริมาณค่าใช้จ่ายในครัวเรือนลดลงจากการรวมกลุ่มพัฒนาวิสาหกิจชุมชนผลิตน้ำดื่มในชุมชน

ตารางที่ 3.2 (ต่อ) แสดงเป้าหมายของผลผลิต (Output) และตัวชี้วัด

ผลผลิต	ตัวชี้วัด	
	เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
พื้นฐานคือน้ำดื่มที่สะอาดซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิตของนักเรียน คณะครู และสมาชิกในชุมชนบ้านสันกลาง	- จากการจัดการวิสาหกิจชุมชนพื้นฐานในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนมากขึ้น	โดยอ้อมจากการมีวิสาหกิจชุมชนพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพในชุมชน ส่งผลให้สามารถจัดหาน้ำดื่มที่สะอาดได้ในราคาถูก ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ซึ่งเหมือนกับเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชนและต่อเศรษฐกิจในชุมชนรวมถึงสามารถพึ่งพาตนเองได้

เป้าหมายของผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัด

ผลจากการวิจัยและทดลองเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่โรงเรียนบ้านจำป่าหวาย และในชุมชนบ้านสันกลาง ตำบลจำป่าหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ตามมา ทั้งทดลองใช้หลักการวิเคราะห์วิสาหกิจชุมชน คือกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวายตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง 15 ดัชนี และวิเคราะห์ประเด็นการบริหารจัดการ 7 ประเด็น ที่ปัจจุบันดำเนินการในโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย และในชุมชนบ้านสันกลาง เพื่อประเมินและค้นหาศักยภาพและแนวทางการแก้ปัญหาของโครงการผลิตน้ำดื่มและหาแนวทางร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มเพื่อพัฒนากลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวายให้เป็นวิสาหกิจชุมชนพื้นฐานตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับกลุ่มในการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางเริ่มต้นและร่วมพัฒนาสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับกลุ่ม ซึ่งหากมีความเข้าใจและเกิดเป็นองค์ความรู้ร่วมกันจนทำให้มีความสามารถและพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่ม ทั้งในการจัดการองค์การ การตลาด การผลิต การเงินและบัญชี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืนต่อไป นอกจากนั้นผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นตามมาอีกนอกเหนือจากแนวทางการพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย คือนักเรียนทั้งหมดจำนวน 373 คน และคณะครูจำนวน 22 คน จะได้น้ำดื่มที่สะอาดฟรี รวมถึงประชาชนในชุมชนบ้านสันกลางจำนวน 215 ครัวเรือนจะได้ดื่มน้ำที่สะอาดในราคาถูก ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและทำให้มีสุขภาพที่ดี ซึ่งเหมือนกับเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกและต่อเศรษฐกิจในชุมชนบ้านสันกลาง รวมถึงสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

3.5 ขั้นตอนวิธีการทำวิจัย

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อของโครงการวิจัย การวิจัยจึงมีแผนดำเนินงานกิจกรรมตลอดโครงการและขั้นตอนดังตารางที่ 3.3

ระยะเวลาที่ทำการวิจัยและแผนดำเนินงานกิจกรรมตลอดโครงการ ตารางที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัยกับระยะเวลาทำการวิจัย ตั้งแต่ เดือนที่ 1 - เดือนที่ 12

แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลา (เดือน)												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. ประชุมร่วมกันในโครงการผลิตน้ำดื่ม โรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย และนักวิจัย	—												
2. ทบทวนเอกสารและข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลเป้าหมาย		—	—	—									
3. เก็บข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านจำป่าหวายทางด้านการบริการน้ำดื่มแก่นักเรียนและคณะครู และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของกลุ่ม โดยการสัมภาษณ์ประชุมกลุ่มย่อย และสังเกต				—	—								
4. เก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การบริโภคน้ำดื่มของสมาชิกในชุมชนบ้านสันกลาง และผู้ชื่อน้ำดื่ม						—	—						
5. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทั้งปัจจัยแวดล้อมภายในของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ทางด้านการให้บริการน้ำดื่มแก่นักเรียนและคณะครู และของโครงการผลิตน้ำดื่มพร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลภายนอกของโครงการผลิตน้ำดื่ม								—	—				

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) แสดงขั้นตอนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัยกับระยะเวลาทำการวิจัย ตั้งแต่เดือนที่ 1 – เดือนที่ 12

แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลา (เดือน)												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
และจัดทำรายงานสรุปความสามารถของกลุ่ม รวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ													
5.1 วิเคราะห์กระบวนการผลิต													
5.2 วิเคราะห์การบริหารการเงินและการจัดองค์การ													
5.3 วิเคราะห์ข้อมูลทางด้านผู้ซื้อหรือผู้บริโภคภายในชุมชนบ้านสันกลาง													
6. ประชุมวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระดมความคิดเห็นในการหาแนวทางในการแก้ปัญหาของโครงการฯ									—				
7. เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทางด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										—			
8. ศึกษาดูงานวิสาหกิจชุมชนต้นแบบที่มีการพัฒนาและขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง											—		
9. จัดประชุมร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนบ้านจำปาหวาย คณะกรรมการบริหารของโครงการฯ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดทำแผนการบริหารของโครงการฯ ร่วมกัน												—	
10. สรุปและรายงานผลการวิจัย													—

3.6 ระยะเวลาการทำวิจัย

พฤศจิกายน 2554 ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ 2555